
У третій групі у 39 пацієнтів, яким для відновлення форми повік і кон'юнктивальної порожнини використовувались аутоутканини, тверда мозкова оболонка і синтетичні імплантати були досягнуті позитивні результати.

Висновки. При реконструктивних операціях на повіках, орбіті та навколоорбітальній ділянці повинен бути диференційний підхід у виборі хірургічної тактики, а також вибору імплантуючих матеріалів.

Possible reconstructive surgeries for orbital and periorbital injuries

Maletskyi A.P., Spyрко V.K., Bihun N.M.

Odesa, Lviv, Ukraine

In recent years, Ukraine has seen a relatively high percentage (29.0%) of craniofacial injuries caused by domestic, industrial, and military trauma, which in 89% of cases lead to decreased adaptability to labor activity. **Objective** of the study – To investigate the effectiveness of reconstructive surgeries on the eyelids, orbit, and periorbital area using autografts, allografts, and explants. **Results.** In 75 out of 87 (86.2%) patients with orbital injuries, complete resolution of enophthalmos and hypophthalmos was achieved, while 12 patients showed partial resolution. In 42 of the 75 (56.0%) patients, full restoration of ocular mobility was achieved, while partial mobility recovery was observed in others. In 52 patients, who were treated with PTFE and PEEK for orbital reconstruction, all patients formed sockets for temporary fixation of the peg ocular prosthesis. The total mobility in four meridians after 3 and 12 months was $(132.5 \pm 6.4)^\circ$ and $(147.3 \pm 6.7)^\circ$, respectively. In 39 patients, who underwent eyelid and conjunctival cavity reconstruction using autologous tissue, dura mater, and synthetic implants, positive outcomes were achieved. **Conclusions.** A differentiated approach should be used in choosing surgical tactics and implant materials for reconstructive surgeries on the eyelids, orbit, and periorbital area.

Наш досвід лікування злоякісних епітеліальних новоутворень кон'юнктиви

Сафроненкова І.О., Буйко О.С., Єлагіна В.А.

ДУ «Інститут очних хвороб і тканинної терапії ім. В.П. Філатова НАМН України» (Одеса, Україна)

Актуальність. До злоякісних епітеліальних новоутворень кон'юнктиви відноситься плоскоклітинна карцинома (ПК). Захворюваність ПК коливається від 0,02 до 3,5 на 100 000 населення. Пухлина схильна до інвазивного зростання, тобто може поширюватися в строму рогівки, склеру, інтраокулярні структури і орбіту.

Від 2 % до 15 % випадках спостерігаються внутрішньоочні ураження і від 12 % до 16 % випадків – орбітальні. Пухлина може метастазувати в привушні, підщелепні і передньошийні лімфатичні вузли. Таким чином, сама природа захворювання може призводити до втрати функції ока, втрати органу зору і, нерідко, до смерті хворого. Тому своєчасне і адекватне лікування даної патології є необхідною.

Мета. Оцінити результати лікування злоякісних епітеліальних новоутворень кон'юнктиви методом кріодеструкції (КД) і радіокріохірургії (РК) проведених у відділі офтальмоонкології ДУ «Інститут очних хвороб та тканинної терапії ім. В.П. Філатова НАМН України».

Матеріал та методи. Лікування проведено 31 хворому на ПК кон'юнктиви. Серед пацієнтів з ПК чоловіків було 24 (77,4 %) у віці від 28 років до 82 років (медіана = 64,6), жінок – 7 (22,6 %) у віці від 36 років до 74 років (медіана = 59,2). КД проведена 10 (32,3 %) пацієнтам, а РК лікування здійснено 21 (67,7%) хворому.

КД здійснювалася за допомогою кріогенного пристрою на основі балонно-дросельної мікрокріо-генної системи при температурі від (-90 0) до (-120 0) С.

Променева терапія здійснювалася у вигляді брахітерапії з джерелом випромінювання (Sr90/It90), разова вогнищева доза (РВД) опромінення 40 Гр, сумарна вогнищева доза опромінення (СВД) = $(200 \pm 34,0)$ Гр.

Результати. Після КД плоско клітинної карциноми повна та часткова резорбція пухлини сталася відповідно у 8 (80 %) і у 2 (20 %) хворих. Після одного курсу РК лікування повна резорбція пухлини відбулася у 18 (85,7 %) хворих, а часткова – у 3 (14,3 %). Локальний контроль, як при КД, так і при РК лікуванні спостерігался практично в рівному співвідношенні ($p = 0,05$). Таким чином, значущих відмінностей між засобами впливу на пухлину, за даним фактом, не виявлено.

За даними віддалених спостережень після КД рецидиви пухлини виникли у 2 (20 %) випадках. Після РК лікування рецидиви пухлини спостерігалися у 3 (14,2 %) хворих, тобто значущих відмінностей між частотою рецидивів після КД і РК лікування теж не спостерігалось ($p = 0,05$). Рецидиви після РК лікування

виявлено у хворих на ятрогенні пухлини. З них у двох пацієнтів ви-никли метастази в регіонарні лімфовузли через 6-13 місяців. Лікування метастазів проводилося в Інституті Раку (м. Київ).

Після КД і РК лікування плоскоклітинних карцином кон'юнктиви ускладнень в зоні кріовтручання та з боку ока не відмічалось.

В сучасній онкології визначення тактики лікування хворих намагаються зробити персоналі-зовано для кожного хворого. Враховуючі однакову ефективність лікування і частоту рецидивів злоякісних епітеліальних новоутворень кон'юнктиви після КД і РК, то до вибору метода лікування треба підходити індивідуально.

Висновки. Встановлено, що вид лікування (кріодеструкція і радіокріохірургія) злоякісних епіте-ліальних пухлин кон'юнктиви на локальний контроль і рецидив пухлинного процесу не впливає. До вибору метода лікування треба підходити індивідуально.

КД і РК впливи є ефективними способами лікування хворих на злоякісні епітеліальні пухлини, вони дозволяють розширити можливості органозберігаючого лікування хворих на цю патологію, отримати досить хороший функціональний та естетичний результат, що покращує якість життя таких пацієнтів.

Our experience of the treatment of the malignant conjunctival epithelial neoplasms

Safronenkova I.O., Bouiko O.S., Yelagina V.A.

Odesa, Ukraine

Cryodestruction (CD) was carried out in 10 cases with squamous cell carcinoma of the conjunctiva and radiocryosurgical treatment (RC) was carried out in 21 cases with squamous cell carcinoma. After one course of CD the tumor resorption was observed in 8 patients (80.6%) with squamous cell carcinoma, recurrence occurred - in 2 (20 %) After one course of RC the tumor resorption was observed in 3 patients (14.2 %) and recurrence occurred in 2 (20 %) patients. More often recurrences appeared after iatrogenic tumors (recurrences after surgical removal). Of these, two patients had metastases in the regional lymphatic nodes within 6-13 months. Thus RC allows to expand the possibilities of organ-preserving treatment for patient with bulbar conjunctival tumors.
